

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНТРОЛІНГ

Освітньо-професійна програма Міжнародні економічні відносини
спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
галузь знань 29 Міжнародні відносини

освітній ступінь бакалавр

Розробник:
Дядик Тетяна –
доцент кафедри маркетингу,
к.е.н., доцент

Гарант ОПІ:
Тетяна Дейнека – професор кафедри економіки та МЕН, д.е.н., доцент

Полтава 2020 р.

Назва дисципліни	навчальної	Контролінг вибіркова дисципліна професійної підготовки
Назва підрозділу	структурного	Кафедра маркетингу
Контактні розробників, які залучені до викладання	дані	Викладач: Дядик Тетяна Василівна, к.е.н., доцент Контакти: ауд. 462, навчальний корпус №4 e-mail: tetiana.diadyk@pdaa.edu.ua , тел.: 0507465072, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/dyadyk-tetyana-vasylivna
Рівень вищої освіти		Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність		292 Міжнародні економічні відносини
Попередні вивчення	умови для навчальної дисципліни	Базові знання з економіки, маркетингу та менеджменту

Опис дисципліни

Використання **Контролінгу** в компанії насамперед має на меті позитивно впливати на розвиток бізнесу та підвищувати його вартість через надання управлінцям інформації для прийняття рішень стосовно майбутнього організації.

Контролінг справді може стати надійним та ефективним партнером, що супроводжує будь-який бізнес на шляху до його цілей.

Контролінг – це управлінська функція, спрямована на систематичну оцінку ефективності роботи організації, її порівняння зі стандартами та планами, а також розроблення дій з метою підтримання стабільності та досягнення бажаного прогресу.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування компетентностей щодо впровадження й удосконалення контролінгу в системі економіки та менеджменту; здатність використовувати набуті знання з теоретично-методичного інструментарію контролінгу при прийнятті ефективних управлінських рішень та запобіганні антикризових заходів в діяльності підприємства; формування у майбутніх фахівців системних знань з концептуальних принципів управління підприємством для досягнення оперативних і стратегічних цілей на засадах контролінгу.

Основні завдання навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними (базовими) знаннями з питань сутності, функції та видів контролінгу, організації управлінського обліку в системі контролінгу; опанування методології оперативного і стратегічного контролінгу та контролінгу інвестиційних проектів; формування практичних навичок щодо створення служби контролінгу та системи бюджетування, проведення діагностики фінансового стану підприємства, контролінг прийняття управлінських рішень.

Компетентності:		Програмні результати навчання:
загальні:	фахові:	
ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ФК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку. ФК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків. ФК 17. Здатність здійснювати пошук інформації та уміння застосовувати її в економічному аналізі для забезпечення оцінки поточного та перспективного стану міжнародного агробізнесу.	ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Контролінг: сутність, функції, види та основні завдання.

Тема 2. Характеристика об'єктів контролінгу.

Тема 3. Організація управлінського обліку в системі контролінгу.

Тема 4. Система планування та бюджетування на підприємстві.

Тема 5. Методичний інструментарій оперативного контролінгу.

Тема 6. Експертна діагностика фінансово-господарського стану підприємства.

Тема 7. Контролінг інвестиційних проектів.

Тема 8. Організаційно-методичні основи формування та функціонування системи контролінгу на підприємстві.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма сем. контролю – залік.

Структура курсу:

Назва тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	пр з.	сам.р.
Тема 1. Контролінг: сутність, функції, види та основні завдання.	14	2	2	10
Тема 2. Характеристика об'єктів контролінгу.	14	2	2	10
Тема 3. Організація управлінського обліку в системі контролінгу.	16	2	4	10
Тема 4. Система планування та бюджетування на підприємстві.	16	2	4	10
Тема 5. Методичний інструментарій оперативного контролінгу.	16	2	4	10
Тема 6. Експертна діагностика фінансово-господарського стану підприємства.	16	2	4	10
Тема 7. Контролінг інвестиційних проектів.	14	2	2	10
Тема 8. Організаційно-методичні основи формування та функціонування системи контролінгу на підприємстві.	14	2	2	10
Усього годин	120	16	24	80

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перескладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

3. Система оцінювання:

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Мінімальний бал для отримання позитивної оцінки – 60, максимальний бал – 100.

Викладач вітає творчу активність здобувачів за тематикою курсу виявлену у виступах на конференціях, диспутах у рамках мобільності студентів та роботи у наукових студентських гуртках.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання			Разом
	Виконання практичного завдання	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Контролінг: сутність, функції, види та основні завдання.	5	2	3	10
Тема 2. Характеристика об'єктів контролінгу.	5	2	3	10
Тема 3. Організація управлінського обліку в системі контролінгу.	5	2	3	10
Тема 4. Система планування та бюджетування на підприємстві.	5	2	3	10
Тема 5. Методичний інструментарій оперативного контролінгу.	5	2	3	10
Тема 6. Експертна діагностика фінансово-господарського стану підприємства.	5	2	3	10
Тема 7. Контролінг інвестиційних проєктів.	5	2	3	10
Тема 8. Організаційно-методичні основи формування та функціонування системи контролінгу на підприємстві.	5	2	3	10
За будь якою темою (реферат)			10	10
За будь якою темою (презентація)			10	10
Всього	40	16	44	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Вергун В.А., Ступницький О.І. Контролінг у системі міжнародного бізнесу: навчальний посібник. К.: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2013. 318 с.
2. Давидович І.Є. Контролінг: навчальний посібник. К.:ЦУЛ. 2018. 552 с.
3. Маркіна І.А., Таран-Лала О.В., Гунченко М.В. Контролінг для менеджерів. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2019 с. 304 с.
4. Плащенко Л.О. Фінансовий контролінг: навчальний посібник. К.:ЦУЛ. 2016. 344 с.
5. Контролінг в міжнародній маркетинговій діяльності. URL: https://stud.com.ua/115213/marketing/kontroling_mizhnarodniy_marketingoviy_diyalnosti.
6. Роль контролінгу в маркетинговій діяльності промислових підприємств. URL: https://economy.kpi.ua/files/files/52_kpi_2009.pdf

Допоміжні

1. Скоробогатова Н.Є. Особливості контролінгу в сучасних умовах господарювання. 2015. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/45628>
2. Дядик Т.В. Економічний розвиток аграрних підприємств Полтавщини. Управління розвитком суб'єктів підприємництва: механізми, реалії, перспективи: колективна монографія. За заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Біла К.О., 2018. С. 151-160. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2210/1/kolektyvna_monographiya_2018_maket.pdf
3. Kovalenko M., Dyadyk T., Zagrebelna I., Resource-saving is the basis of sustainable development of agricultural economy. Management of 21st century: globalization challenges:

monograph in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2018. Czech Republic. 349-354 p. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedramenedzhmentu/monographpoltava2018-ilovepdf-compressed-1-260.pdf>.

4. Дядик Т.В., Гуріна Ю.В., Почтальйон А.В. Економічний розвиток аграрних підприємств України. *Інфраструктура ринку*. №19, 2018. – С. 160-164. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/19_2018_ukr/30.pdf

5. Дядик Т.В., Волошина Є. О., Іванов М. В. Економічні аспекти розвитку аграрних підприємств України. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія; за ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2019. С. 319-326. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6152/1/341-348.pdf>.

6. Дядик Т.В., Даниленко В.І., Боровик Т.В. Міжнародна практика забезпечення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки. Теорія та практика управління суб'єктами підприємництва: колект. моногр. За заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Видавець Біла К.О. 2020. С. 305-314. URL: http://confcontact.com/2020-kolektyvna-monographiya/kolektyvna_monographiya_2020_maket.pdf#page=305.

7. Дядик Т.В., Даниленко В.І., Дикопавлєнко В.М. Ціни та чинники маркетингової цінової політики в агробізнесі. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск 4 (31) 2021. С. 58-64. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/31_2021/11.pdf.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційне видання державної фіскальної служби України. URL: www.visnuk.com.ua/uk/analyti.

2. Офіційне інтернет-представництво Національного Банку України. Річний звіт. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58023.

3. Офіційний Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://195.78.68.18/minfin/control/uk/index>.

5. Податковий Кодекс України: Закон України № 2755-VI. URL <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.

6. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.